

ŚWIĘTO PRACY

1 MAJA

**Święto Pracy,
Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy,
popularnie zwany 1 Maja
– międzynarodowe święto klasy robotniczej,
został ustanowiony,
jako święto robotnicze przez kongres założycielski
II Międzynarodówki,
obradujący w Paryżu w 1890 roku.
Święto to jest obchodzone corocznie 1 maja.
W Polsce Święto Pracy jest świętem państwowym od 1950.**

Źródło: <https://gifyagusi.pl/obrazek/1-maja-swieto-pracy/dlon-trzymajaca-mlotek-1-maja/Dłoń trzymająca młotek 1 maja>

**Święto to wprowadziła w 1889 II Międzynarodówka
dla uczczenia strajku robotników
w Chicago w 1886 roku,
brutalnie stłumionego przez policję.
Strajk był częścią
ogólnokrajowej kampanii
na rzecz wprowadzenia
8-godzinnego dnia pracy.**

**Po raz pierwszy święto 1 maja w 1890 roku
obchodzono, m.in.
w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Belgii, Francji.
Zorganizowane w tym dniu
demonstracje i strajki
przyczyniły się do radykalizacji ruchów robotniczych.
Nielegalne manifestacje 1-majowe
zostały później w wielu krajach oficjalnie uznane.**

Źródło: 1 maja w systemach totalitarnych | HISTORIA.org.pl - historia, kultura, muzea, matura, rekonstrukcje i recenzje historyczne

**Na ziemiach polskich
pierwsze obchody
odbyły się już w 1890 wbrew woli zaborców.
Demonstracje i starcia
z carskim wojskiem,
policją oraz kozakami,
a także nacjonalistycznymi bojówkami miały miejsce
w czasie rewolucji 1905
na ziemiach polskiego zaboru rosyjskiego.
Dochodziło do morderstw działaczy
klasowych związków zawodowych
i partii lewicowych.**

**W Polsce na terenach zaboru rosyjskiego,
pierwsze pochody i strajki organizował
II Proletariat i Związek Robotników Polskich.
W 1891 roku w Łodzi i Żyrardowie
doszło do starć z wojskiem,
a następnie do represji władz carskich.
Z późniejszych demonstracji
największe rozmiary przybrały
wystąpienia z lat 1905-7 i 1917-19.**

Źródło: 1 maja obchodzimy Święto Pracy – Gmina Młodzieszyn (młodzieszyn.pl)

**W Polsce 1 Maja został ogłoszony
od 1950**

świętem państwowym, wolnym od pracy.

**W czasach PRL tego dnia organizowano pochody
pierwszomajowe,**

**które miały upamiętniać ważne wydarzenia
dla środowiska robotniczego.**

**Po 1945 r. komuniści w Polsce stworzyli
z tego państwowego święta
obowiązkowy proces odgórnie zaplanowany.**

Pochód pierwszomajowy – 1maja 1964

Źródło: 1 maja 1964 r. Pochód pierwszomajowy. | 80 lat FŁT - Kraśnik S.A. (flt.krasnik.pl)

**W latach 80. nielegalne demonstracje
pierwszomajowe organizowała w opozycji do oficjalnych
obchodów podziemna Solidarność.
Były one siłą rozbijane przez milicję,
w latach 1982-1984 niejednokrotnie
przekształcały się w starcia z ZOMO.**

**Święto Pracy było jednym
z najważniejszych świąt w PRL-u,
miało ono również szczególną wagę
dla nazewnictwa w tym okresie.**

**Współcześnie Międzynarodowe Święto Pracy w Polsce
ma charakter**

spontaniczny i wielonurtowy.

**Swoje demonstracje organizują środowiska
anarchistyczne i anarchosyndykalistyczne.**

Osobne uroczystości organizuje

**Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
i Sojusz Lewicy Demokratycznej.**

W Warszawie własne obchody organizuje

Ruch Sprawiedliwości Społecznej,

**Komunistyczna Partia Polski
oraz Pracownicza Demokracja.**

**W Łodzi i Warszawie podobne uroczystości
organizuje
Polska Partia Socjalistyczna
i Lewica Razem.**

**Podczas tych obchodów organizowane są:
pikniki, kiermasze prasy lewicowej,
konferencje, dyskusje plenerowe
oraz koncerty.**

Źródło: <https://gifyagusi.pl/obrazek/1-maja-swieto-pracy/flaga-polski-ozdobiona-golebiami-i-rozami/>

**W Kościele katolickim
1 maja obchodzone jest wspomnienie
św. Józefa Rzemieślnika.
Wprowadził je papież Pius XII w 1955
do kalendarza liturgicznego,
jako alternatywę dla laickiego Święta Pracy.
W tym dniu Kościół
zwraca uwagę na pracę ludzką,
w aspekcie wartości chrześcijańskich,
społecznych, ogólnoludzkich i narodowych.**

Źródło; The artisan Saint Joseph
burnished in 3 colours | online sales
on [HOLYART.co.uk](https://www.holyart.co.uk)

**Od 2001 roku 1 maja w Europie organizowany
jest "Euro May Day" (w krajach anglosaskich May Day).
Nie jest to, jak wcześniej w krajach socjalistycznych,
święto klasy robotniczej,
lecz ruch na rzecz zhumanizowania
pracy i życia wszystkich pracujących ludzi.
W 2004 w Mediolanie zapoczątkowano obchody "Euro May Day",
następnie dołączyła hiszpańska Barcelona
a rok później obchody "Euro May Day" odbywały się w całej Europie.
W 2005 roku Euro May Day świętowało około 200.000 osób.**

BIBLIOGRAFIA

- **Ustawa z dnia 26 kwietnia 1950 r. o ustanowieniu dnia 1 maja świętem państwowym (Dz.U. z 1950 r. nr 19, poz. 157, ze zm.).**
- **Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy – Wikipedia, wolna encyklopedia.**
- **Tadeusz Iwiński: Święto Pracy – wczoraj i dziś. Przegląd Dziennikarski, 2017-05-05. [dostęp 2021-04-13]**
- **Historia Święta 1 Maja | dzieje.pl - Historia Polski.**
- **https://halloween.friko.net/1_maja.html.**
- **Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy – Wikipedia, wolna encyklopedia.**
- **Adrianna Buniewicz: 1 maja ciągle żywy. Polska.pl.**
- **Karolina Łagowska: 1 maja - Święto Pracy sprzed lat. Gazetapraca.pl.**
- **Święto Pracy 2021 - 1 maja: co to za święto i jak się je obchodzi w Polsce? - Radio ZET.**

POZYCJE W ZASOBIE WOJEWÓDZKIEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ - KSIĄŻNICY KOPERNIKAŃSKIEJ:

- **Niech się święci 1 Maja!,[Warszawa] : Wydział Propagandy i Agitacji KC PZPR, MAG 49512.**
- **1 Maj 1890-1950, 1950, Warszawa : "Książka i Wiedza", MAG 45834.**
- **1 Maja 1964, Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Książnica Miejska im. Mikołaja Kopernika (Toruń), 1964, MAG DŻS,1598.**
- **Milska A.,1. Maj : materiały historyczno-literackie / w oprac. Anny Milskiej ; Centralna Rada Związków Zawodowych w Polsce, MAG 65840.**
- **1 Maja : 60 lat święta międzynarodowej solidarności / na podstawie materiałów i dokumentów oprac. Tadeusz Daniszewski, MAG 34965.**

WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA POBUDICZNA - KSIĄŻNICA KOPERNIKAŃSKA

**Wybór materiałów i opracowanie
Maria Tykałowska**